

GYMNÁZIUM, VLAŠIM, TYLOVA, 271

Autor	Mgr. Jiří Kaprálek
Číslo materiálu	6_1_F_04
Datum vytvoření	2.8.2013
Druh učebního materiálu	Pracovní list
Ročník	Seminář 3.roč., seminář 4 . roč.
Anotace	Pracovní list vhodný k opakování základních vztahů, jejich procvičení jednodušším testem a náročnějšími úlohami. Může být používán i k ověřování znalostí.
Klíčová slova	Gravitace, vrhy
Vzdělávací oblast	Člověk a příroda - FYZIKA
Očekávaný výstup	Žáci si zopakují základní vztahy, s jejichž pomocí řeší test a naučí se řešit i složitější úlohy. Test a úlohy mohou posloužit i jako příprava k přijímacím zkouškám na vysoké školy technického a přírodovědného zaměření.
Zdroje a citace	Bartuška, K. Sbíрка řešených úloh z fyziky pro střední školy I. 1.vyd. Praha: Prometheus, 1997 Hanzelík, F. Zbierka riešených úloh z fyziky. 1.vyd. Bratislava: Alfa, 1989 Salach, S. 500 testových úloh z fyziky. 1. vyd. Praha: SPN, 1993

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

1. Opakování základních vztahů – gravitační pole

Gravitační síla $F_g = \kappa \frac{m_1 m_2}{r^2}$

Vrh svislý $v = v_0 - gt$

$$h = v_0 t - \frac{1}{2} g t^2$$

$$t_v = \frac{v_0}{g}$$

$$h_m = \frac{v_0^2}{2g}$$

Vrh vodorovný $x = v_0 t \cos \alpha$

$$y = v_0 t \sin \alpha - \frac{1}{2} g t^2$$

$$t_c = \sqrt{\frac{2h}{g}}$$

$$v = \sqrt{v_0^2 + v_g^2}$$

Kepler Johannes

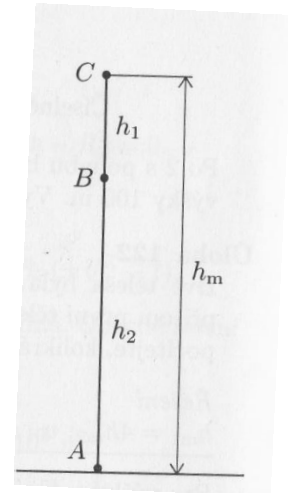
www.techmania.cz/edutorium

2. Test – viz. příloha

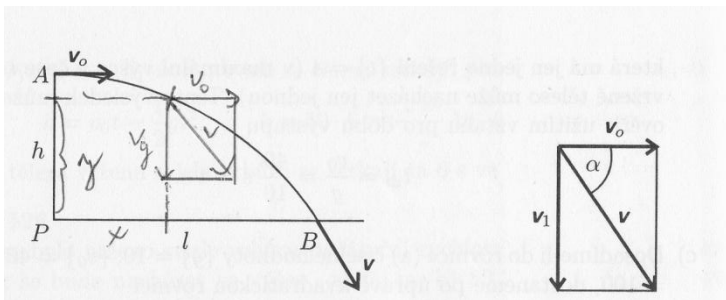
3. Úlohy

1. Vypočítejte kruhovou rychlost a oběžnou dobu družice, která obíhá okolo Země ve výšce 550 km nad jejím povrchem. Hmotnost Země je $5,98 \cdot 10^{24}$ kg, poloměr Země $6,37 \cdot 10^6$ m. Gravitační konstanta je $6,67 \cdot 10^{-11}$ N m² kg⁻².
2. Určete gravitační zrychlení na povrchu Venuše, jestliže střední hustota látek, které tvoří planetu Venuši, je $4\,900$ kg m⁻³ a její poloměr $6\,200$ km. Gravitační konstanta je $6,67 \cdot 10^{-11}$ N m² kg⁻².

3. Těleso bylo vrženo svisle vzhůru počáteční rychlostí 4 m s^{-1} . V okamžiku, kdy dosáhlo vrcholu své dráhy, bylo vrženo svisle vzhůru druhé těleso stejnou počáteční rychlostí. Za jakou dobu a v jaké výšce se obě tělesa setkají?

4. Z vrcholu věže vysoké 20 m je vrženo vodorovným směrem těleso počáteční rychlostí 15 m s^{-1} .
- Určete souřadnice tělesa za 1 s
  - Určete rychlost za 1 s
  - Jaká je doba dopadu
  - Kde těleso dopadne
  - Jakou rychlostí těleso dopadne
  - Jaký úhel svírá vektor rychlosti s vodorovným směrem

5. Fotbalista vykopl míč z povrchu hřiště pod úhlem 45° . Míč dopadl do vzdálenosti 40 m.
- Jaká byla počáteční rychlost?
  - Do jaké výšky vystoupil?
  - Jakou rychlostí dopadl na povrch hřiště?

4. Výsledky

- Test viz. příloha
- Úlohy
  - $v = 7,59 \text{ km s}^{-1}$, $T = 5\,730 \text{ s}$
  - $a = 8,5 \text{ m s}^{-2}$
  - $t = 0,2 \text{ s}$, $h = 0,6 \text{ m}$
  - $x = 15 \text{ m}$, $y = 15 \text{ m}$
    - $v = 18,02 \text{ m s}^{-1}$
    - $t = 2 \text{ s}$
    - $x_{\text{max}} = 30 \text{ m}$
    - $v = 25 \text{ m s}^{-1}$
    - $\alpha = 53^\circ$
  - $v_0 = 20 \text{ m s}^{-1}$, $h = 10 \text{ m}$, $v = 20 \text{ m s}^{-1}$